

Yeşil Otel İç Mekân Tasarımlarının Malzeme, Renk ve Aydınlatma Çerçevesinde Değerlendirilmesi

Dr. Dilek Yasar

*İstanbul Aydın Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü.
dilekyasar@aydin.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-9578-6952>*

Özet

Son birkaç on yıldır küresel ısınma, enerji krizi ve çevre kirliliğindeki artış dünyanın en çok tartıştığı konulardan biri olmuş ve bu sorunlar mimarlar başta olmak üzere çeşitli disiplinlerden uzmanları yeni tasarım stratejileri üretmeye zorlamıştır. Bu tasarım stratejilerinden biri de yeşil tasarımdır. Bir yandan binaların çevreye olan etkilerini hafifletme, diğer yandan kullanıcılara sağlıklı, konforlu ve verimli ortamlar sağlama amacı taşıyan yeşil tasarım, son yıllarda otel binalarının tasarımlarında da tercih edilen bir yaklaşım olmuştur. Dünya çapında sayısı hızla artan yeşil otel tasarımları çevre bilincinin daha da arttığı günümüzde gerek otelcilik sektörü gerekse otel ziyaretçileri bakımından giderek önem kazanmaktadır. Bu bağlamda yeşil otellerin iç mekân tasarım yaklaşımlarını anlamak iç mimarlar için önemli ve gereklidir. Bu perspektiften hareketle çalışmada yeşil otel iç mekânlarına odaklanılmış ve LEED sertifikasına sahip dört yeşil otel projesi renk, malzeme ve aydınlatma bağlamında analiz edilmiştir. Çalışmanın yeşil iç mekân tasarım yaklaşımları ile ilgilenen iç mimarlara yeni bir bakış açısı sunacağı ve yanı sıra ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Tasarım, Yeşil Otel, Yeşil Otel İç Mekân Tasarımı, Sürdürülebilirlik.

Abstract

In the last few decades, global warming, energy crisis and the increase in environmental pollution have been among the most debated issues in the world. These problems have forced experts from various disciplines, especially architects, to produce new design strategies. One of these design strategies is green design, which aims to mitigate the environmental impact of buildings on the one hand and to provide healthy, comfortable and efficient environments for users on the other. Green design, which is an innovative approach, has become a preferred approach in the design of hotel buildings in recent years. Green hotel designs, which are rapidly increasing in number worldwide, are becoming increasingly important for both the hotel sector and hotel visitors today, where environmental awareness is increasing. In this context, understanding the interior design approaches of green hotels is important and necessary for interior architects. From this perspective, the study focuses on green hotel interiors and four green hotel projects with LEED certification are analysed in terms of colour, material and lighting. It is thought that the study will offer a new perspective to interior architects interested in green interior design approaches and will contribute to the related literature.

Keywords: Green Design, Green Hotel, Green Hotel Interior Design, Sustainability.

1. GİRİŞ

Yirminci yüzyıldan itibaren toplumun artan ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla giderek büyüyen yapı inşaat sektörü olumsuz etkileri de beraberinde getirmiştir. Doğal kaynakların tükenmeye başlaması, çevre kirliliğindeki artış ve küresel iklim krizi bu olumsuzluklardan sadece bir kaçıdır. Çevre kirliliğini ve enerji tüketimini azaltarak, doğal çevrenin yapılan müdahalelerle zarar görmesini engellemeyi amaçlayan yeşil tasarım, yapıların üretiminden, inşasına, kullanımından yeniden yıkımına değin kapsamlı bir bakış açısına sahiptir.

Yeşil tasarım kavramı aynı zamanda sağlıklı ve konforlu bir yaşam alanını da temsil eder ve sağlıklı iç ortamların tasarımı yoluyla insan sağlığını iyileştirmeyi amaçlar (Allen ve diğerleri, 2015). Yeşil tasarım ekonomik, sosyal ve fiziksel açıdan hem kullanıcı hem de çevreye ilişkin saygılı, korumacı ve duyarlı bir duruşun getirdiği teknik ve yönetsel gereklilikleri taşımayı zorunlu kılar.

Sürdürülebilirlik kavramının önemli bir yönü olan yeşil tasarım, son yıllarda tüm dünyada ofislerden eğitim binalarına, alışveriş merkezlerinden konutlara değin neredeyse tüm yapıların tasarımında tercih edilen ve sıklıkla karşılaşılan bir yaklaşım olmuştur. Yeşil tasarım otelcilik sektöründe de ilgi uyandırmış ve dünya çapında sayısı hızla artan yeşil otel projeleri gündeme gelmeye başlamıştır. Zira otelcilik sektörü her ne kadar ülkenin sosyo-ekonomik sektörüne olumlu katkılarda bulunsa da (Abdulaali vd. 2020), doğal kaynakların tükenmesine en fazla yol açan sektörlerden biridir (Benson, 2014). Bu sebeple son yıllarda otelcilik sektörü yeşil tasarım ve inşaat uygulamalarını hayata geçirmeye başlayarak enerji, su ve kaynak tasarrufu sağlamak ve böylece çevrenin korunmasına yardımcı olmaktadır (Ahn & Pearce, 2013).

Konaklama sektöründe önemi giderek artan yeşil oteller sürdürülebilir olmalarının yanı sıra yenilikçi ve yaratıcı iç mekân tasarımlarına da olanak sağlar. Nitekim yeşil tasarım doğayla ilişkisi bakımından estetik nitelikleri bünyesinde barındırmaktadır. Bu anlamda yeşil otellerin iç mekân tasarım yaklaşımlarını anlamak hem sağlıklı bir çevre oluşturulmasında hem de oluşturulan çevrede kalitenin sağlanmasında önem arz etmektedir. Ayrıca bu tasarım yaklaşımı hem teorik hem de pratik anlamda iç mimarlar için ilham verici olabilir. Bu perspektiften hareketle çalışma yeşil otel iç mekanlarına odaklanmakta ve LEED sertifikası almış dört yeşil otel projesini renk, malzeme ve aydınlatma bağlamında analiz etmektedir.

2. YÖNTEM

Çalışmada dört yeşil hotel projesinin iç mekanları renk, malzeme ve aydınlatma çerçevesinde analiz edilmiştir. LEED sertifikası almış olma ve 2000 yılından sonra tasarlanmış olma kriterlerine göre seçilen dört projede analizler, hotellerin genel iç mekân atmosferi hakkında önemli ipuçları sağlayan lobi, restoran ve standart odalar üzerinden yapılmıştır. Analizlerde matris tablolar kullanılmış, mekanları meydana getiren tavan, döşeme ve düşey yüzeylerde kullanılan renkler, malzemeler ve aydınlatma unsurları bu matris tablolara yerleştirilmiştir. Matris diyagramlar değişkenler arasındaki ilişkiyi analiz etmede kullanılan bir yöntemdir.

2.1. Örneklem Alanı

Çalışma kapsamında, İstanbul'da yer alan Address Hotel, California'da yer alan The Ameswell Otel, Connecticut'ta yer alan Marcel Otel ve son olarak Puerto Rico'da yer alan Sheraton Puerto Rico Oteli analiz edilmiştir. Çalışmada analiz edilen otellerin lobi, restoran ve oda görselleri aşağıda verilmiştir.

Resim 1. Address İstanbul Hotel. 1a. Lobi, 1b. Restoran, 1c. Oda (1a_URL 1; 1b ve 1c_URL 2).

Resim 2. The Ameswell Hotel. 2a. Lobi, 2b. Restoran, 2c. Oda (2a_URL 3; 2b_URL 4; 2c_URL 5).

Resim 3. Marcel Hotel. 3a. Lobi, 3b. Restoran, 3c. Oda (3a ve 3c_URL 6; 3b_URL 7).

Resim 4. Sheraton Puerto Rico Hotel. 4a. Lobi, 4b. Restoran, 4c. Oda (4a, 4b ve 4c_URL 8).

2.2. Verilerin Analizi

Yukarıda görsellerine yer verilen dört otel projesinin lobi, restoran ve standart odası, renk, malzeme ve aydınlatma bağlamında analiz edilmiştir. Bu mekanların tavan, düşey yüzeyler ve döşemelerinde kullanılan renkler, malzemeler ve aydınlatma elemanları aşağıda yer alan matris tablolara ayrıntılı olarak işlenmiştir.

Tablo 1. Address İstanbul Hotel

		Renk	Malzeme	Aydınlatma
Lobi	Tavan	Bej yüzeyler + kahverengi bantlar	Alçıpan asma tavan + metal bant	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Gizli led aydınlatma + noktasal spot aydınlatmalar
	Düşey yüzeyler	Çoğunlukla bej + gri (kolon) + kahve	Ahşap paneller	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar Aplikler
	Döşeme	Gri + bej + açık kahve + sarı	Doğal taş + halı	
Restoran	Tavan	Bej yüzeyler + kahverengi bantlar	Alçıpan asma tavan + metal bant	Yüksek yoğunluklu, soğuk renkli ışıklar. Gizli led aydınlatma + noktasal spot aydınlatmalar
	Düşey yüzeyler	Bej + kahve tonlar + gri tonlar	Ahşap paneller + doğal taş	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Niş içleri gizli led aydınlatma
	Döşeme	Kahverengi + mavi, bej ve kahve tonları bir arada (halıda)	Doğal taş + halı	
Oda	Tavan	Beyaz	Alçıpan asma tavan	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Gizli led aydınlatma + noktasal spot aydınlatmalar

	Düsey yüzeyler	Bej tonları	Tekstil + ahşap panel + boya	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Aplikler
	Döşeme	Gri tonlar + kahve tonlar	Halı + ahşap	

Tablo 2. The Ameswell Hotel

		Renk	Malzeme	Aydınlatma
Lobi	Tavan	Beyaz + kahve + gri	Geri kazanılmış ahşap + kumlu balçık (açık tavan)	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Sarkıt aydınlatmalar + gizli led aydınlatma + noktasal aydınlatmalar
	Düsey yüzeyler	Kahve tonları	Geri kazanılmış ahşap panel + kumlu balçık karolar	
	Döşeme	Koyu kahve + kırmızı tonları, bej tonları, mavi (halıda)	Granit + halı	
Restoran	Tavan	Kahve + gri	Geri kazanılmış ahşap + kumlu balçık (açık tavan)	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Sarkıt aydınlatmalar + gizli led aydınlatma + noktasal aydınlatmalar
	Düsey yüzeyler	Bej + kahve tonları	Ahşap panel	
	Döşeme	Kahverengi + sarı, siyah, gri bej (çini tileslarda)	Granit + çini karolar	
Oda	Tavan	Beyaz	Alçıpan asma tavan	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Sarkıt aydınlatmalar
	Düsey yüzeyler	Bej + kahve + mavi tonları	Duvar kâğıdı + ahşap + boya	Aplikler
	Döşeme	Mavi tonları	Halı	

Tablo 3. Marcel Hotel

		Renk	Malzeme	Aydınlatma
Lobi	Tavan	Beyaz	Gizli splineli akustik karo tavan	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Prizmatik çizgisel aydınlatmalar
	Düsey yüzeyler	Açık kahve tonları	Ahşap panel	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Aplikler
	Döşeme	Kahve + bej	Ahşap + vinil	
Restoran	Tavan	Gri	Beton + çelik (açık tavan)	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Noktasal sarkıt aydınlatmalar
	Düsey yüzeyler	Beyaz	Boya	
	Döşeme	Kahverengi	Granit	
Oda	Tavan	Beyaz	Alçıpan asma tavan	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar Noktasal spot aydınlatmalar
	Düsey yüzeyler	Bej	Boya + ahşap	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Aplikler
	Döşeme	Kahve + bej	Halı	

Tablo 4. Sheraton Puerto Rico Hotel

		Renk	Malzeme	Aydınlatma
Lobi	Tavan	Beyaz	Alçıpan asma tavan + geometrik metal çerçevesiz izgara asma tavan	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar Noktasal spot aydınlatmalar + Sarkit aydınlatmalar
	Düşey yüzeyler	Sarı + turuncu+ mavi + kahve + bej	Ahşap panel + boya+ dijital ekran	
	Döşeme	Bej	Doğal taş	Noktasal led aydınlatmalar
Restoran	Tavan	Beyaz	Alçıpan asma tavan + doğal geometrilerde metal örüntüler	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar Dairesel sarkit aydınlatmalar + noktasal sarkit aydınlatmalar + noktasal spot aydınlatmalar
	Düşey yüzeyler	Kahve + mavi + beyaz	Ahşap panel + boya + cam	
	Döşeme	Kahve	Ahşap + halı	
Oda	Tavan	Beyaz	Alçıpan asma tavan	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Noktasal spot aydınlatmalar
	Düşey yüzeyler	Bej	Boya	Düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar. Aplikler
	Döşeme	Kahve tonları	Halı	

Yukarıda matris tablolara işlenen veriler, aşağıda yer alan bulgular bölümünde özetlenerek verilmiştir.

3. BULGULAR

Yeşil otel iç mekanlarında kullanılan renk malzeme ve aydınlatmaların neler olduğu sorusuna yanıt arayan bu çalışmada LEED sertifikası almış dört otel projesi analiz edilmiştir. Analiz edilen yeşil otel projelerinde tavan rengi olarak yer yer bej ve kahve tonları görülse de çoğunlukla beyaz kullanıldığı görülmüştür. Düşey yüzeylerde bej ve kahve tonları öne çıkan renkler olmuştur. Ancak Sheraton Puerto Rico Hotel'in lobisinde sarı, turuncu ve mavi renklere de yer verilmiştir. Döşemede kullanılan renkler ağırlıklı olarak kahve tonlarıdır. Address İstanbul Hotel ve The Ameswell Hotel'in lobi ve restoran alanlarında ise daha ziyade kahve tonlarıyla birlikte sarı, mavi, kırmızı ve bej tonları da kullanılmıştır.

Malzeme bakımından oda tavanlarında alçıpan asma paneller kullanılırken, lobi ve restoran gibi genel mekanlarda alçıpan asma panele ek olarak farklı malzemelere de yer verilmiştir. Örneğin Address İstanbul Hotel'de alçıpan asma tavanda metal bantlar, Sheraton Puerto Rico Hotel'de geometrik metal çerçeveler ve yine metalden yapılmış doğal örüntüler yer almaktadır. The Ameswell Hotel'in açık tavanında geri kazanılmış ahşap ve kumlu balçık kullanılırken, Marcel Hotel'in lobisinde gizli siplinelik akustik karo tavan ve restoranında yine açık tavanda beton ve çelik kullanılmıştır.

Lobi ve restoran alanlarının düşey yüzeylerinde ahşap kullanımı öne çıkmaktadır. Ahşaba ek olarak Address İstanbul Hotel'de doğal taş, The Ameswell Hotel'de kumlu balçık karolar, Marcel Hotel'de boya ve Sheraton Puerto Rico Hotel'de boya, cam ve dijital ekranlar yer alır. Odalarda ise halı tercih edilmiştir.

Aydınlatma bakımından çeşitliliğe önem verildiği anlaşılmaktadır. Örneğin lobi ve restoran alanlarının tavanlarında gizli led aydınlatma, noktasal spot aydınlatma ve sarkit aydınlatmalar gibi çeşitli aydınlatma elemanlarına yer verilmiştir. Bununla birlikte düşey yüzeylerde aplikler de görülmektedir. Odalarda ise noktasal spot aydınlatmalara ek olarak

düşey yüzeylerde aplikler yer almaktadır. Döşemede ise sadece Sheraton Puerto Rico Hotel'in lobbiesinde noktasal led aydınlatmalar tercih edilmiştir.

4. TARTIŞMA

Yeşil otellerin iç mekân tasarımlarında tercih edilen/kullanılan renk, malzeme ve aydınlatma elemanlarının neler olduğu sorusuna yanıt arayan bu çalışmada en önemli bulgulardan bir kullanılan renklere yöneliktir. Nötr bir renk olan bej renginin yanı sıra derinlik ve sıcaklık hissi veren kahve tonlarına da yer verilmiş ve doğal malzemelerin kendilerine has renklerinden de faydalanılmıştır. Bu anlamda tasarımcıların yeşil otel iç mekanlarının tasarımında, bej renginin rahatlatıcı etkisinden (RiosVelasco, 2010; Edge, 2013), kahve tonlarının kalma arzusu uyandıran ve konforlu bir ortam hissi yaratan atmosferinden (Cho and Suh, 2020), sıcaklık ve huzur duygusu veren doğal dokulardan faydalandığı anlaşılmaktadır.

Malzeme bakımından yeşil otellerin iç mekân tasarımlarında ahşaba ayrı bir önem verildiği görülmüştür. Tasarımcılar, kullanıcılar üzerinde olumlu duygular yaratan (Alapieti, Mikkola, Pasanen, and Salonen, 2020), aynı zamanda ekolojik ve sürdürülebilir bir malzeme olan (Hakiki, Wijaksono, & Mariana, 2021) ahşabı önemli bir tasarım girdisi olarak kullanmışlardır. Yanı sıra tasarımlarda doğal taş, alçı ve tekstil gibi doğal esaslı malzemelere de sıklıkla yer verilmiştir. Kullanılan malzemelerin tamamı çevre dostu, geri dönüştürülebilir, doğal malzemelerdir.

Aydınlatmalarda çoğunlukla düşük yoğunluklu, sıcak renkli ışıklar tercih edilmiştir. Aydınlatma aygıtlarında ise lobi ve restoran gibi yoğun kullanılan mekanlarda gizli led aydınlatmalardan, çeşitli sarkıt aydınlatmalara değin çeşitli türde elemanlar kullanılmıştır. Bu anlamda mekânın işlevine göre yerleştirilen bu armatürlerin görsel estetiği ve renk görünümü tasarımcılar için önemli bir husustur (Rea, 2000). Bununla birlikte doğal gün ışığı, analiz edilen dört yeşil hotel tasarımında da en önemli unsurlardan biridir.

5. SONUÇ

Bir otelin iç mekân tasarımının, müşterilerin otel hakkındaki izlenimlerinde önemli bir rol oynadığı düşünüldüğünde gerek yatırımcılar gerekse müşteriler için her geçen gün daha da önemli hale gelen ve tercih edilen yeşil otellerin iç mekân tasarım yaklaşımlarını anlamak hem iç mimarlar hem de onların müşterileri için önemli ve gereklidir. Bu perspektiften hareketle çalışmada yeşil hotel iç mekanları renk, malzeme ve aydınlatma bağlamında ele alınmıştır.

Çalışmanın sonuçları bu hotellerin iç mekanlarında, konforlu bir ortam sunan, derinlik ve sıcaklık hissi yaratan, rahatlık hissi veren renklerin tercih edildiğini göstermiştir. Kullanılan malzemeler ahşap, taş, tekstil gibi çevre dostu ve sürdürülebilir malzemelerdir. Aydınlatmada ise doğal gün ışığına ayrı bir önem verilmiş ve yanı sıra düşük yoğunluklu sıcak renkli ışıklar ve çeşitli işlevlere cevap verebilecek nitelikte, sıcak ve davetkâr hissettiren zengin aydınlatma armatürleri kullanılmıştır.

Yeşil oteller doğayı ve çevreyi korumanın yanı sıra çevre bilincinin daha da arttığı günümüzde kullanıcılar tarafından da daha fazla tercih edilmektedir. Yeşil hotellerin daha farklı bağlamlarda ele alınarak analiz edilmesi/irdelenmesi iç mimarların hem sürdürülebilir yeşil iç mekanlar tasarlayabilmesine, hem de estetik değerlere sahip, nitelikli mekanlar yaratabilmesine olanak sağlayacaktır. Bu çalışma sadece dört örnekle sınırlandırılmış olsa da yine de ileride daha kapsamlı ele alınacak çalışmalar için bir zemin oluşturmaktadır.

KAYNAKLAR

- Abdulaali, H. S., Hanafiah, M. M., Usman, I. M., Nizam, N. U. M., & Abdulhasan, M. J. (2020). A review on green hotel rating tools, indoor environmental quality (IEQ) and human comfort. *Int. J. Adv. Sci. Technol*, 29(3), 128-157.
- Ahn, Y. H., & Pearce, A. R. (2013). Green luxury: A case study of two green hotels. *Journal of Green Building*, 8(1), 90-119.

- Alapieti, T., Mikkola, R., Pasanen, P., & Salonen, H. (2020). The influence of wooden interior materials on indoor environment: a review. *European Journal of Wood and Wood Products*, 78, 617-634.
- Allen JG, MacNaughton P, Laurent JG, Flanigan SS, Eitland ES, Spengler JD. (2015). Green buildings and health. *Curr Environ Health Rep* 2(3):250–258.
- Benson, J. (2014). Sustainable strategies for green hotel design. Dissertations Publishing, Eastern Michigan University, Michigan.
- Cho, J. Y., & Suh, J. (2020). Spatial color efficacy in perceived luxury and preference to stay: An eye-tracking study of retail interior environment. *Frontiers in psychology*, 11, 296.
- Edge, K. J. (2003). Wall color of patient's room: effects on recovery, Doctoral dissertation, University of Florida, Florida.
- Hakiki, I. A., Wijaksono, S., & Mariana, Y. (2021). Bamboo as local material for hotel interior finishing. In *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* (Vol. 794, No. 1, p. 012229). IOP Publishing.
- Rea, M. S. (Ed.). (2000). *The IESNA lighting handbook: Reference and application* (9th ed.). New York: Illuminating Engineering Society of North America Publications Department.
- RiosVelasco, C. (2010). *Color and Visual Comfort*. The University of Texas, Austin.
- URL 1. <https://www.fosterandpartners.com/projects/address-istanbul>
- URL 2. <https://www.agoda.com/address-istanbul/hotel/istanbul-tr.html>
- URL 3. <https://archinect.com/bamo/project/the-ameswell-hotel>
- URL 4. <https://www.theameswellhotel.com/dining/>
- URL 5. <https://www.vacationer.travel/ameswell-hotel-targets-tech-travelers-and-staycationers/#jp-carousel-12177>
- URL 6. <https://www.dezeen.com/2022/06/21/becker-hotel-marcel-breuer-new-haven/>
- URL 7. <https://www.hilton.com/en/hotels/hvnsdup-hotel-marcel-new-haven/>
- URL 8. https://www.trip.com/hotels/san-juan-hotel-detail-2577099/sheraton-puerto-rico-hotel-and-casino/?cityId=4090&checkIn=2023-05-02&checkOut=2023-05-03&adult=2&children=0&subStamp=3001547&crn=1&ages=&travelpurpose=0&curr=usd&hasAidInUrl=true&link=book&hoteluniquekey=&subChannel=&masterhot elid_tracelogid=0edce7e8be244a4480006d521812c069